

Samvinna við India stóran týdning fyri okkum

– Eg havi fingið staðfest, at tað ber til at arbeiða saman við indarum, og vit kunnu brúka sambondini vit hava fingið. Vit hava fingið kontaktir innan KT, sum vit skulu til at menna víðari sigur stjórin á Elektron, Niels Christian Nolsøe

INDIAFERÐ

Jan Müller
jan@sosialurin.fo

– Tað er sera týdningarmikið, at vit síggja, hvat hendur í heiminum rundan um okkøum, ikki minst fyri at fáa ein varhuga av, hvar vit sjálvi eru í øllum hesum sigur Niels Christian Nolsøe, stjóri á Elektron, sum hevur verið við í føroyska ferðalagnum í India.

Hann heldur fyri, at nógv gott er komið burtur úr ferðini: – Skál eg tosa fyri mína egnu bransju, so hava vit fingið staðfest, at India er sjálv softwarefabrikkin í heiminum. Sera nógv av softwarenum í øllum heiminum verður framleitt í India. Og tí hava tær flestu stóru KT fyrirkurnar í heiminum so sum Microsoft, IBM osfr. sínar menningarstøðir her í India.

Hesin túrurin hevur víst, at vit í Føroyum hava ikki borið okkum rætt at. Eg visti undan ferðini, at India hevði stóran týdning á KT-økinum, men nústæðni skilji eg hví. India hevur stóran týdning fyri, hvussu okkara vinna fer at menna seg. Vit í Føroyum kunnu fáa stóra nyttu av gongdini í India. Okkara kappingarneytar brúka India. Íslendingar og londini rundan um okkum hava leingi troytt samstarv við India til egnan fyrimum. Tey hava tætt samstarv við indarar, og tað verður so sanniliga eisini neyðugt hjá okkum, um vit skulu yvirliva í framtíðini sum KT vinna.

Niels Christian vísir á, at tey hava fingið nakrar týðandi kontaktir í India. Hvussu tað so fer at enda vil tíðin vísa. Hann sigur seg hava fingið bilbukt við

Løgmaður her saman við starvsfólki hjá Vónini, sum í lötuni er á indiskari netaverksmiðju og hevur eftirlit við arbeiðinum at gera partar av stórari nót

mentalar forðingar. Og hann sigur seg hava fingið fult forstálsi fyri, at vit mugu broyta mátan at arbeiða uppá.

– Eg havi eisini fingið staðfest, at tað ber til at arbeiða saman við indarum, og vit kunnu brúka sambondini vit hava fingið. Vit hava fingið kontaktir innan KT, sum vit skulu til at menna víðari.

Talan kann m.a. verða um at lata fyrirkur í India gera partar av vøru, sum skal gerast í Føroyum, men eisini har tað eru ætlanir um at gera ymiskt til europeiska marknaðin. Vit hava í Føroyum ikki nóg nógv fólk til at taka sær av øllum uppgávuunum, og tá kann samstarv við m.a. India koma væl við.

Kina rætta valið

Men hví ikki heldur fara til Kina ella til londini í OECD, sum hevur verið frammi í fjølmiðlunum?

– Fyri okkum er India meira áhugavert enn Kina, tí India er softwarefabrikkin í heiminum. Kina er meira hardwarefabrikkin, har tú framleiðir fartelesonirnar og teldurnar, og tað er ikki

so áhugavert fyri okkum á Elektron.

Tað hevur eisini nógv at siga, at meðan India er eitt demokrati, so er Kina eitt diktatur. Og demokrati er ein fyrimumur og meira haldbart í longdini, hóast tað kann taka eitt sindur longri tíð.

Niels Christian Nolsøe er sannførdur um, at tað er rætt at gera slíkar vinnuferðir og til tey, sum eru skeptisk sigur hann, at tað uttan iva eru føroyingar, sum eru ivasamir, um tað er skilagott at fara av landinum í heila tikið. – Um man trýr tað er betri at sita hendur í favn heima í Føroyum og lata tingini henda rundan um seg, so kann eg bert siga, at vit tvørturímóti mugu fara út um bøgardarnar at síggja heimin uttan um okkum. Hetta er tí ikki tann seinasta ferðin av slíkum slag. Vit øll, sum eru við á hesi ferðini, eru samd um, at hetta var eitt gott initiativ og hava heitt á lögmann um at endurtaka hetta. Hetta er avgjørt neyðugt, um Føroyar skulu vera við í kappingini. At vit síggja, hvussu tingini eru í heiminum rundan um okkum.

Koma heimaftur við somu upplivingum

– Tað hevur alstóran týdning at kunna senda lyklapersónar í vinnuni avstað saman heldur Áki Johannessen á Menningarstovuni

INDIAFERÐ

Jan Müller
jan@sosialurin.fo

Áki Johannessen umboðaði Menningarstovuna á India-túrinum. Hann hevur verið við til at fyrirreika fleiri slíkar ferðir í útlandinum eitt nú í baltisku londunum, Ruslandi og Íslandi. Hann sigur, at tað er sera umráðandi at fyrirreika slíkar túrar ikki minst fyri lyklapersónar í føroyskum vinnulívi. Hetta at so nógvir vinnulívsmenn eru saman á slíkari ferð ger jú eisini, at teir koma heimaftur við somu upplivingum, sum teir so kunnu breiða út í sínum

fyrirkøsum og arbeiðsumhvørvi. Tá tú hugsar um, hvussu lítið land Føroyar eru, so skal rættiliga lítið til fyri at venda skútuni. Hann roknar heldur ikki við, at tað finst nakað annað land, sum megnar at fáa 30 av sínum mest framstandandi vinnulívsfólkum við á eina slíka ferð. Tí metir hann Indiaferðina, sum bæði neyðuga og skilagóða.

– Tá vit tosa um altjóðagerð, so hugsar vit kanska mest um Kina, Baltikum, Rusland osfr. Tað er nógv lættari at tosa við ein indara enn ein kinesara, tí her tosa øll enskt. Tey eru eisini sera áhuga í at tosa um fiskivinnusamstarv, tí tey troyta als ikki allar fiskastovnarnar, tí tey hava ikki førleikan. Men leggja vit okkara og teirra fyrimumir saman, so kunnu vit koma langt. Kunnu vit menna okkum sjálvi og okkara samstarvspartnarar antin teir eru í India, Kina ella

Baltikum, so standa vit nógv sterkari.

Tað tekur sjálvandi tíð at seta í verk nýggjar ætlanir men øll koma aftur við nógvum ríkum upplivingum og kenslum og kontaktum, sum kunnu blíva til nakað uppá sikt. Tað er ikki bara tað tú sær á slíkari vitjan, sum er gevandi. Eisini hetta at fólk eru saman og uppliva nakað nýtt hevur týdning líka mikið, hvar tú er stæddur.

Áki Johannessen heldur tí, at vit føroyingar eiga tí avgjørt at gera fleiri líknandi túrar, tó at teir ikki allir nýtast at líkjast og vera so breiðir. Teir kunnu eisini umfata eina einstaka bransju. Áki leggur eisini dent á ta sannroynd, at vit, sum eru vaksin upp í tveimum mentanum, tí føroysku og tí donsku, hava kanska eisini lættari við at umstilla okkum.

Jan Mortensen, stjóri í Vinnuhúsinum:

Indiavitjanin kann flyta mørk

Eins og kanningarferðin hjá Pløjen amtmanni í Hetlandi gjørdi tað fyri 150 árum síðani – kann indiavitjanin eisini flyta mørk

INDIAFERÐIN

Jan Müller
jan@sosialurin.fo

– Fyri 150 árum síðani var tað ein kanningartúrur, sum Pløjen amtmáður skipaði fyri í Hetlandi, ið setti gongd á føroyska fiskivinnu. Tað var tá, at føroyingar lærdu at fiska. Indiaferðin kann vera startskotið til, at vit duga at fóta okkum í altjóðagerðini. Slíkar ferðir sum henda til India er við til at flyta mørk og skapa grundarlag fyri nýggjari menning sigur Jan Mortensen, stjóri í Vinnuhúsinum just afturkomin av drúgvri kanningarferð í India.

– Vit áttu at gjørt meira á

hesum øki. Tað, at lögmaður er við, ger, at tú fær latið upp heilt aðrar hurðar, enn um tú bara fór einsamallur. Tað skal vera mín inniliga áheitan á eitt nú politisku skipanina í Føroyum, at fleiri slíkar ferðir verða gjørdar komandi árin. At lögmaður ella landsstýrismenn í størri mun fara út í stóru verð saman við føroyskari vinnu. Sjálvandi er tað vinnan, sum skal syrgja fyri, at tað kemur nakað ítøkiligt burtur úr. Men ein ráðharri hevur ein øgiligan móguleika fyri at lata hurðar upp. Hetta sóu vit t.d. í Cochín í Suðurindia, har lögmaður varð móttikin og uppvertaður sum ein forseti.

Tað hevur tí ómetaliga nógv at siga, at politiska skipanin fylgir við.

Jan Mortensen sigur, at tey einstøku virkini sjálvi mugu siga, hvat tey hava fingið burtur úr, men sjálvur heldur hann, at samanumtikið er sera nógv gott komið burtur úr hesi vitjan. Bæði ítøkilig

mál og mál, sum liggja í stoyppiskeiðini.

Tað er India, sum er in í lötuni, og tað er neyvan heldur av tilvild, at amerikanski og australski forsetarnir just hava verið her á odda fyri stórum vinnulívsnevndum. Ísland hevur just latið upp sendistovu her, tí teir síggja, at her liggja stórir móguleikar. Jan Mortensen vísir á, at vit longu hava dupltskattasáttmála við India. Tað er eingin trupulleiki at flyta fisk til India og virka hann har og síðani flyta lidnu vøruna út aftur. So leingi tú innflytur fyri at útflyta er eingin trupulleiki vísir hann á sum dømi um, hvat kann gerast og vísir á, at samanumtikið eru spírar lagdir. Eitt nú hevur felagið Simprentis fingið fótin innan fyri í indisku oljuverðini, Thor í Hósvík hevur fingið tætt samband við skipafyrirkur, Elektron og peningastovnarnir hava fingið samband við fyrirkur, sum vilja samvinna osfr.